

การลดผลกระทบอันจำกัดของสื่อ: ภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชาย
ในละครโทรทัศน์ไทยด้วยกลวิธีการชี้แนะ
DECREASING MEDIA EFFECT: STEREOTYPES MASCULINITY AND FEMININITY
ON DRAMA THAI TELEVISION VIA MEDIATION TACTICS

ศรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล¹

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องนี้ ผู้เขียนทำการศึกษาเพื่อมุ่งอธิบายถึงปรากฏการณ์การรับชมโทรทัศน์ของเด็กและเยาวชนที่อาจได้รับผลกระทบในแง่ความคิด ทศนคติ ผ่านในการมองภาพความเป็นหญิงเป็นชายในชีวิตจริงในทางลบจากละครโทรทัศน์ ซึ่งมักมีการสร้างภาพเหมารวมทางเพศของหญิงชาย ดังเช่น ถ้าเป็นหญิง หรือชายจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งในโลกความจริงหญิงชายนั้นมีความหลากหลายในการสื่อแสดงตนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากมาย หากว่าจะต้องเป็นไปอย่างหนึ่งอย่างใด การให้การแนะนำของพ่อแม่ผู้ปกครองในช่วงเวลาที่การดูโทรทัศน์ของเด็กและเยาวชนถือเป็นกลวิธีในเชิงรุกในการต่อรองความเสี่ยงจากผลกระทบที่สื่อพยายามสร้างภาพเหมารวมทางเพศสภาพมาให้ผู้ชมละครโทรทัศน์ไทยซึ่งมีผลทำให้ทัศนคติการมองโลกทางเพศสภาพของผู้รับสารบิดเบี้ยวจากความจริงภายในของปัจเจก โดยเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มตอบทบทางเพศผันแปรไปทิศทางสื่อกำหนดอันเกิดจากการมอง

ลักษณะตัวละครจากภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายจากละครโทรทัศน์ไทย

คำสำคัญ: การลดผลกระทบอันจำกัดสื่อ ภาพเหมารวม กลวิธีการชี้แนะ

Abstract

This article the author studies to describe the phenomenon of television viewing of children and youth that may be affected in terms of ideas. Passive attitude in looking at a real-life negative woman in a television drama often creates a picture of male sexuality, such as if a woman or a man looks different. In the real world, it is also a man of diversity in the media presence on the situation, whether it must be something. Providing parental guidance in a moment to watching television for children and youth. It is an aggressive

¹รพ. การเมืองการปกครอง ม.ธรรมศาสตร์, ศศบ. สื่อสารมวลชน ม.รามคำแหง, วม. สื่อสารมวลชน อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

strategy to negotiate the risk of the effects of sexual harassment on the Thai television drama. The sexual orientation of the recipient is distorted from the truth within the individual. The children and youth are more likely to play a role in the sexual orientation of the media as a result of the visual characteristics of the character in the television drama.

Keywords: Decreasing Media Effect, Stereotypes Mediation, Tactics

บทนำ

ปรากฏการณ์หลายทศวรรษที่ผ่านมาละครโทรทัศน์ไทยนำเสนอภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชาย นักวิชาการทางการสื่อสารหลายท่านมีความพยายามที่จะวิเคราะห์เนื้อหา (Content) ที่สะท้อนให้เห็นว่าละครโทรทัศน์ไทยที่เต็มไปด้วยภาพเชิงกระตุ้นและตายตัวในการเข้าถึงในบทบาทของหญิงชายตามบริบทสังคมไทย เฮอร์เรต-สเกจลัม และ อัลเลน Herrett-Skjellum and Allen (1996) ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศของผู้ชมได้รับอิทธิพลจากภาพ เช่นเดียวกับการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบอื่น เด็ก และเยาวชนย่อมรับความเสี่ยงและขีดเส้นการเรียนรู้ในเรื่องเพศตามภาพแบบฉบับจากละครโทรทัศน์ ด้วยเพราะผู้ปกครองปล่อยปละละเลย และเด็กและเยาวชนเองก็ยังขาดประสบการณ์ในเชิงบทบาทความเป็นหญิงเป็นชายในโลกแห่งความเป็นจริงไปพร้อม ๆ กับการดำเนินวิถีชีวิตต่อไปในสังคม อย่างไรก็ตาม ยังมีผลการวิจัยของ เนธานสัน และ แคน

เตอร์ Nathanson and Cantor (2000) ที่พบว่า การชี้แนะของพ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถลดความเสี่ยงจากการรับชมสื่อกับเด็กลงได้ โดยการต่อต้านปัจจัยต่าง ๆ ของการเปิดรับโทรทัศน์ที่มีผลกระทบในตอนแรก

นาธานสัน และ แคนเตอร์ Nathanson และ Cantor (2000) ได้สำรวจประเด็นเหล่านี้ในบริบทของโทรทัศน์ที่มีความรุนแรงแทนที่จะแสดงรายการเด็กที่มีข้อความเกี่ยวกับความรุนแรงพวกเขาแนะนำกลยุทธ์การแนะนำที่ใช้งานได้ซึ่งสามารถต่อต้านผลกระทบของโปรแกรมที่มีความรุนแรงได้โดยแย้งว่ากลยุทธ์การแนะนำ ที่ใช้ควรได้รับการพัฒนาออกมาจากทฤษฎีที่อธิบายถึงความรุนแรงทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อเด็ก นักวิจัยศึกษาการให้คำแนะนำควรหันไปพิจารณาวรรณคดีที่ระบุถึงผลกระทบเนื้อหาที่เป็นปัญหา ระบุองค์ประกอบที่มีส่วนร่วมในผลกระทบ และพัฒนากลยุทธ์การแนะนำที่ใช้ ซึ่งการแก้ไของค์ประกอบเหล่านี้ จะทำให้ใช้วิธีการนี้ประสบความสำเร็จเนื่องจากจะเป็นการแทรกแซงกระบวนการในการสื่อสารของการสื่อสารมวลชนที่ทำให้เกิดผลกระทบขั้นแรกนั่นเอง

ผลการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่า ยังมีละครโทรทัศน์ไทยหลายเรื่องที่มีการให้ความหมายและสะท้อนบทบาทความเป็นหญิงเป็นชายให้กับผู้ชมคนดูรวมทั้งเด็กและเยาวชนที่ถูกรับรู้โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัวต่อภาพที่ตัวละครนำเสนอในแต่ละฉากตอน ผู้เขียนคาดการณ์ว่าเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองให้คำแนะนำจะประเมินความคิดเห็นจากภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายได้ดี และเด็กเยาวชนที่ได้รับรู้ข้อมูลจากการแนะนำนั้นมีแนวโน้มในการยอมรับบทบาททางเพศที่หลากหลายในเชิงสร้างสรรค์ได้ดีกว่าการไม่ได้รับคำแนะนำ บทความนี้

จึงมุ่งอธิบายปรากฏการณ์ ถึงกลวิธีการให้คำแนะนำจากผู้ปกครอง ผู้ใกล้ชิด ในการลดผลกระทบอันจำกัดของสื่อที่เกิดขึ้นจากภาพเหมารวมในละครโทรทัศน์ไทย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ และแนวทางการลดผลกระทบอันจำกัดของสื่อต่อภาพเหมารวมจากละครโทรทัศน์ไทยด้วยกลวิธีการให้คำแนะนำจากผู้ปกครอง

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ โดยมุ่งอธิบายภาพสะท้อนการอาศัยกลวิธีในการลดผลกระทบจากการรับชมละครโทรทัศน์ที่ส่งอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนในบริบทสังคมไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถกระตุ้นการให้คำแนะนำกับเด็กและเยาวชนในการรับชมละครโทรทัศน์ไทย
2. เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย สื่อกลยุทธ์เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการลดผลกระทบอันจำกัดของสื่อโทรทัศน์ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพศสภาพในละครโทรทัศน์ไทย

ความเป็นหญิงเป็นชายที่ละครโทรทัศน์ผลึกออกมาจนสร้างคติความเชื่อให้เด็กและเยาวชน และเกิดการเรียนรู้ในเรื่องเพศแบบเหมารวม ที่ว่าผู้ชายเป็นเพศแข็งแกร่ง ดุดัน พุดเสียงดัง และเป็นผู้ล่าในเรื่องเพศ พุดเสียงดัง และมีการใช้ความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลในการจัดการปัญหา ขณะที่เพศหญิงเป็นที่ยังคงเป็นเพศที่ต้องอ่อนโยน อ่อน

หวาน และใช้อารมณ์ในการตัดสินใจเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา สอดคล้องกับที่นักวิชาการได้เคยมีการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในสื่อโทรทัศน์จำนวนมากซึ่งผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าโทรทัศน์ชี้ให้เห็นถึงความเป็นชายเป็นหญิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบที่ถูกยึดกรอบคิดในเรื่องชายเป็นใหญ่ผ่านภาพการผลิตซ้ำในละครโทรทัศน์ไทย ถือ เดวิส, โดมินิค, ดาวน์ส, สเติร์นแกนซ์ และ เซอร์บิน Davis(1990; Dominick, 1979, Downs, 1981; Sternglanz and Serbin, 1974) อธิบายว่า เมื่อเปรียบเทียบกับเพศชายแล้วผู้หญิงมักถูกให้ความหมายว่าเป็นผู้อ่อนแอ โดยสเติร์นแกนซ์ และ เซอร์บิน, ทอมป์สัน และ เซอร์บินอส Sternglanz and Serbin, (1974; Thompson and Zerbinos, 1995) สัมผัสให้เห็นในประเด็นด้าน อารมณ์และความฉะฉานในการรับรู้จากสื่อ อย่างไรก็ตาม ทอมป์สัน และ เซอร์บินอส Thompson and Zerbinos (1995) อธิบายว่าผู้ชายมีแนวโน้มที่ถูกอธิบายว่าเป็นนักแก้ปัญหา ขณะที่ ดาวน์ส, แมคอาร์เทอร์ และ อีเสน Downs (1981; McArthur and Eisen, 1976) ก็กล่าวว่าผู้ชายเป็นเพศที่มีความเป็นอิสระ และกล้าแสดงออกไปพร้อมกับความก้าวร้าว ดุดัน ขณะที่หากเป็นหญิง และชราภาพนั้นส่วนใหญ่นั้นไม่มีอาชีพที่ระบุได้ชัด ซึ่ง แวนเดอ เบิร์ก และ สเตร์กฟุสส์ Vande Berg and Streckfuss (1992) ผู้ที่มักมีความผิดปกติ มักเป็นเพศหญิง เช่น เลขาการหรือครู แม้ว่าความเป็นสตรีในโทรทัศน์จะเติบโตขึ้น และเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ชายในการเขียนบทรายการเป็นส่วนมากก็ตาม (Davis, 1990; Signorielli, 1989 Thompson and Zerbinos, 1995)

อย่างไรก็ดี การศึกษาของ เลวินสัน Levinson (1975) ยังย้ำให้เห็นเราได้เห็น จากผลการศึกษาที่

พบว่า คุณลักษณะของตัวละครชายได้แพร่หลายในโทรทัศน์มากขึ้นตัวละครหญิง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เดวิส, อเลสมีร์, เฮสกาว่า และ เบรณ, เฮอร์เรตต์- สเกจวล์ม และ เอเลน, แมคอาร์เทอร์ และ อีเซน, ทอมป์สัน และ เซอร์บินอส, แวนเดอ เบิร์ก และ สเตร์กฟุสส์ Davis (1990), Elasmr, Hasegawa, and Brian, 1999, Herrett-Skjellum and Allen, 1996, McArthur and Eisen, 1976, Thompson and Zerbinos, 1995, Vande Berg and Streckfuss, 1992)

ผลกระทบจากภาพเหมารวมในละครโทรทัศน์ไทย

ละครโทรทัศน์ไทยสามารถกระตุ้นและสร้างความเชื่อให้กับเด็กและเยาวชนต่อบทบาทในเรื่องเพศได้ไม่น้อย ทั้งนี้เพราะตัวละครละครโทรทัศน์ถูกทำให้มีความเหมาะสมผ่านการเลือกอาชีพของหญิงชาย และเป้าหมายในการใช้ชีวิตเฉพาะเพศ ตน บุฟ, คิมบอล, โอברายอัล และ คอร์ดอร์-โบช Beuf (1974, Kimball, 1986; O'Bryant and Corder-Bolz, 1978) อธิบายว่า มุมมองต่อความเหมาะสมทางเพศของลักษณะและพฤติกรรมบางอย่างของหญิงชาย เดวิดสัน, ยาสุนะ และ ทาวเวอร์ Davidson, Yasuna, and Tower, (1979; McGhee and Frueh, 1980) และการรับรองรูปแบบเพศ เฮอร์เรตต์- สเกจวล์ม และ เอเลน, มอแกน Herrett-Skjellum and Allen (1996; Morgan 1987).

การมีส่วนร่วมในการรับชมละครโทรทัศน์ไทยที่สะท้อนแบบแผนเรื่องเพศอาจแตกต่างกันไปตามช่วงวัย ผลกระทบของละครโทรทัศน์ไทยอาจเป็นตัวสร้างจุดยืนให้กับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงการเริ่มพัฒนาความเสมอภาคทางเพศ ดังที่ คอล์เบิร์ก Kohlberg (1966) อธิบายว่า ความเสมอภาคทางเพศ เป็นความตระหนักรู้ของเด็กในเรื่อง

เพศเป็นหมวดหมู่ทางสังคมที่ไม่เปลี่ยนแปลง ดังเช่นความยาวของผมและเครื่องนุ่งห่ม และอื่น ๆ ซึ่ง รูเบิล และคณะ (Ruble et al., 1981) กล่าวว่าเด็กที่เพิ่งเริ่มมีสัมพันธภาพทางเพศจะสนใจในการรับข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมในเรื่องเพศของพวกเขา ซึ่ง คาลเวิร์ท, สลาบี และ เฟรย์, สแตงกอร์ และ รูเบิล (Calvert, 2000; Slaby and Frey, 1975; Stangor Ruble, 1989) ในสภาวะการณ์จริง พบว่า เด็กที่ได้รับความไม่เท่าเทียมทางเพศมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากภาพเหมารวมจากสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ ควรจะกลายเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดจากภาพเหมารวมในการรับชมโทรทัศน์

นอกจากนี้ ภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายในละครโทรทัศน์ยังคงมีอิทธิพลต่อการรับรู้จดจำ และนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามแบบฉบับของสังคมประกอบสร้างจากสถาบันสื่อ ดังที่ เดวิส, โดมินิค ดาวน์ส Davis (1990; Dominick, 1979; Downs, 1981; Sternglanz & Serbin, 1974) วิเคราะห์เนื้อหาจำนวนมากชี้ว่าโทรทัศน์จมอยู่กับรูปแบบภาพเหมารวมของผู้ชายและผู้หญิง เมื่อเทียบกับเพศหญิงจะมีมากขึ้นล้นนำเสนอภาพ อ่อนแออบอบบาง อารมณ์เปลี่ยนแปลงไว รู้สึกอ่อนไหวง่าย ส่วน ทอมป์สัน และ เซอร์บินอส Thompson and Zerbinos (1995) พบว่า ผู้ชายมีภาพที่เป็นนักแก้ปัญหา โดยที่ ดาวน์ส, แมคอาร์เทอร์ และ อีเซน Downs (1981; McArthur & Eisen, 1976) มีความอิสระมีการแสดงออกที่ใช้ความรุนแรง

เพศสภาพ: ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางความคิด

การอธิบายที่เราจะอธิบายและให้ความหมายว่า

การละครโทรทัศน์ไทยที่มีภาพเหมารวมของหญิงชาย นั้นทำให้เด็กมีระบบโครงสร้างทางความคิดที่ไร้คำหยาบ ตามบรรทัดฐานทางสังคม และวัฒนธรรมนั้น มาร์ติน และ ฮาเวอร์สัน Martin และ Halverson (1981) อธิบายว่า บุคคลพัฒนาระบบโครงสร้างทางความคิด (Schemata) ทางเพศซึ่งเป็นโครงสร้างความรู้ความเข้าใจที่แนะนำการประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นชายเป็นหญิง ซึ่งผู้เขียนมองว่าผังความคิดเหล่านี้รวมถึงความคาดหวังว่าชาย และหญิงที่สื่อในสังคมประกอบสร้างกำหนดแบบแผนให้ผู้รับสารเหล่านี้ควรจะรู้สึกและประพฤติอย่างไรใน รูปแบบทางเพศขึ้นจากประสบการณ์ของตนจากที่ได้รับสัมผัสกับสื่อผ่านละครโทรทัศน์ไทย คาร์เวิร์ท และ ฮุสตัน Calvert & Huston (1987) นอกจากนี้โทรทัศน์สามารถเปิดใช้งานแล้วเสริมสร้างโครงร่างเพศที่มีรูปแบบตายตัวนี้ทำให้สามารถเข้าถึงได้มากขึ้น การเข้าถึงที่เพิ่มขึ้นของระบบโครงสร้างทางความคิด (Schema) เกี่ยวกับเรื่องเพศตามภาพเหมารวม ซึ่งหมายความว่าเด็ก ๆ จะมีแนวโน้มในการตีความ และเรียกร้องส่วนประกอบของโลกทางสังคมโดยการใช้แบบแผนเกี่ยวกับบทบาททางเพศ เช่นว่านี้ จากมุมมองนี้ละครโทรทัศน์ไทยนั้นอาจมีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างกรอบจินตนาการต่อรูปแบบเพศของเด็ก และเยาวชนทั้งนี้เนื่องจากจินตนาภาพและการผลิตซ้ำที่สามารถก่อกลายสู่ภาพความเป็นชายเป็นหญิงในมิติเชิงก้าวข้ามชนบแต่กลับเป็นที่น่าหดหู่ที่ละครโทรทัศน์ไทยกลับนำเสนอภาพเหมารวมทางเพศสภาพในความเป็นหญิงเป็นชายที่สื่อแสดงท่าทีเกี่ยวกับเพศในมิติซ้ำซาก จึงไม่น่าแปลกใจที่เด็ก และเยาวชนไทยจะเรียนรู้บทบาทระหว่างหญิงชาย จนก่อกลายมาเป็นเพศ

ตามแบบภาพเหมารวม (Stereotyped) ในที่สุด

การต่อต้านผลกระทบเชิงลบในมิติเพศสภาพ

ผลกระทบจากละครโทรทัศน์ไทย สามารถแก้ไขได้โดยพูดคุยกับเด็ก ๆ ระหว่างรับชม โทรทัศน์ หรือเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำ ดังที่ คอร์ดเดอร์ – โบลซ Corder-Bolz (1980) ที่ประสบความสำเร็จในการใช้สื่อเชิงรุกเพื่อปรับปรุงผลกระทบจากเนื้อหา โดยการดึงความสนใจของเด็ก ในการทดลองเด็กที่ได้ฟังคำแนะนำจะได้รับ ความเข้าใจมากกว่าเด็กที่ดูโปรแกรมโดยไม่มีคำแนะนำ อย่างไรก็ตามเด็ก ๆ ทุกคนได้รับประสบการณ์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีการเพิ่มขึ้นในการยอมรับบทบาททางเพศที่ไม่ได้รับการถ่ายทอดในเรื่องเพศโดยไม่คำนึงถึงว่าเด็ก ๆ กลุ่มนั้นจะได้ฟังคำแนะนำหรือไม่ จอห์นสัน และ เอทเทมา Johnson and Ettema (1982) พบว่า การที่เด็กได้รับสารทางสื่อโทรทัศน์สะท้อนบทบาททางเพศตามในแบบดั้งเดิม

อย่างไรก็ตามเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ก่อนหน้านี้ได้มีการให้คำแนะนำกับเด็ก ซึ่งมีแนวโน้มต่อทัศนคติเกี่ยวกับชายและหญิงในโทรทัศน์มากขึ้นกว่าการลดผลกระทบจากภาพเหมารวมเกี่ยวกับผู้หญิงซึ่งอาจส่งผลกระทบในเชิงลบ ด้วยเหตุนี้ความจำเป็นต้องอาศัยกลวิธีในการให้คำแนะนำ โดยเฉพาะกับผู้ปกครองที่จะได้ป้องกันเด็ก ๆ ต่อการเรียนรู้แนวคิดเรื่องเพศตามแบบแผนคติวิธี โดยเฉพาะความเป็นหญิงจากภาพเหมารวมในละครโทรทัศน์ไทย เมื่อพิจารณาทฤษฎีโครงสร้างทางความคิดเชื่อมโยงกับเรื่องเพศ ได้ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายเหตุที่ละครโทรทัศน์ไทยจึงสร้างแบบแผนเรื่องเพศ ทั้งนี้ การเรียนรู้ในเรื่องเพศจากละครโทรทัศน์สามารถปรับประยุกต์โดยการให้คำ

แนะ ที่เป็นข้อมูลซึ่งขัดแย้งกับเนื้อหาดังกล่าว ซึ่งถ้าเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มที่จะเรียนรู้แบบแผนเกี่ยวกับเพศหญิงโดยการมองดูบทบาทหญิงที่มีอยู่อย่างจำกัด และไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป การใช้กลวิธีให้คำแนะนำ จึงเป็นการพยายามกันผลกระทบจากละครโทรทัศน์นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายจากละครโทรทัศน์ไทย ได้สอดคล้องกับการศึกษาหลายชิ้น โดยมีผลชี้ให้เห็นว่าข้อมูลที่ขัดแย้งกันเกี่ยวกับแบบฉบับเพศมักถูกมองข้าม การศึกษาของ คอร์ดอร์-โบลซ์ Corder-Bolz (1980) พบว่าข้อมูลจากผู้ปกครองเป็นภูมิคุ้มกันในการสร้างความแตกต่างเมื่อผู้ใหญ่ให้ความสำคัญกับความสนใจของเด็ก อีกนัยหนึ่งเด็กและเยาวชนอาจมองข้ามข้อมูลที่ขัดแย้งกันได้ยากกว่าเมื่อได้รับความสนใจจากผู้ใหญ่เมื่อถูกขัดจังหวะการดู ณ ช่วงเวลานั้น ในแง่ของการให้คำแนะนำชี้ให้เห็นว่า ข้อมูลที่คอยบอกสอนเด็กและเยาวชนในขณะที่เด็กดูละครโทรทัศน์แบบตายตัวและต้องคอยให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องเพราะละครโทรทัศน์ไม่ได้มีเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการผลิตซ้ำตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน ทั้งนี้ ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างทางความคิดในเรื่องเพศสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการให้คำแนะนำเพื่อป้องกันไม่让孩子และเยาวชน ได้รับผลกระทบจากการดูละครโทรทัศน์ที่เต็มไปด้วยภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายตลอดจนคุณลักษณะทางเพศในมิติต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับระบบคิดและทัศนคติต่อบทบาททางเพศ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับภาพเหมารวม (Stereotype)

ภาพเหมารวมบนโทรทัศน์สามารถสร้างเจตคติรูปแบบ ความเชื่อในบาททางเพศ โดย โทรทัศน์

สามารถมีอิทธิพลต่อความเชื่อของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเด็กจะยึดมาเป็นแบบและนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างตัวตน และนำไปสู่ทัศนคติ พฤติกรรมยัดนำไปใช้ตามอย่างในละครโทรทัศน์ในฐานะสื่อสารมวลชนที่ทำการรับรองความถูกต้อง ภาพเหมารวมทางเพศผ่านละครโทรทัศน์ไทยนั้นอาจมีการรับรู้ที่แตกต่างกันไปตามช่วงวัยของเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้ปกครองและคนใกล้ชิดต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน คอฮล์เบิร์ก Kohlberg (1966) พบว่า เพศไม่เปลี่ยนแปลงในการรับรู้ของเด็กแต่เป็นตามที่ตั้งคมประกอบสร้าง เช่น เพศหญิงไว้ผมยาว ใส่กระโปรง และอื่นๆ รูเบิล และคณะ Ruble and et. al. (1981) เด็กที่ตรงตามเพศที่กำเนิดกลายเป็นที่สนใจมากในการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของพฤติกรรมทางเพศของพวกเขา เมื่อเด็กเริ่มรับรู้สู่วัยผู้ใหญ่จะได้รับความเสี่ยงจากภาพเหมารวมลดลง บิ๊กเลอร์ และ ลิเบน Bigler and Liben (1992) กลุ่มเด็กเยาวชนที่เข้าใจเรื่องราวทางเพศจะเสี่ยงน้อยสุดจากภาพเหมารวมจากรายการโทรทัศน์ เพราะความสนใจในเรื่องเพศจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับเขาในการตัดสินใจ และจะมีแนวโน้มของการแยกแยะที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ ฮุสตัน Huston (1983) พบว่า ภาพเหมารวมเรื่องเพศอาจจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นและเข้าถึงเด็กที่ตรงตามเพศที่กำเนิด แต่ก็ควรจะลดลงกับเด็กเล็ก ๆ ที่เพิ่งเริ่มมีพัฒนาการเจริญเติบโต บิ๊กเลอร์ และ ลิเบน Bigler and Liben (1992) เป็นผลให้เด็กที่มีความตรงตามเพศดังกล่าวอาจมีความเสี่ยงมากกับภาพเหมารวมเรื่องเพศจากสื่อโทรทัศน์

ทฤษฎีโครงสร้างความคิดทางเพศ (Gender Schema Theory)

ฮาร์วอร์สัน Halverson (1981) การพัฒนาปัจเจกในเรื่องเพศอาศัยโครงสร้างทางความคิดเป็นแนวทางในการประมวลการรู้คิดเกี่ยวกับความเป็นหญิงเป็นชาย โครงสร้างทางความคิดเหล่านี้รวมถึงความคาดหวังวิธีการให้หญิงชายควรจะมีองความรู้สึกละและพฤติกรรมในการสื่อแสดงโครงสร้างทางความคิดในเรื่องเพศจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ส่วนตัวรวมทั้งการสัมผัสกับสื่อ ซึ่งละครโทรทัศน์ไทยหากถูกใช้เสริมสร้างโครงสร้างความคิดในเรื่องเพศแบบตายตัวอยู่แล้วยิ่งทำให้เกิดการเข้าถึงมากขึ้น การเข้าถึงที่เพิ่มขึ้นของโครงสร้างทางความคิดแบบเหมารวมตายตัว ทำให้เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะต่อต้านมีแนวโน้มที่จะตีความและตระหนักถึงการมีอยู่จริงในสังคมโลกบทบาททางเพศจากมุมมองนี้ละครโทรทัศน์ไทยจึงอาจมี ผลต่อศักยภาพในเด็กต่อเรื่องเพศระหว่างภาพที่สื่อแสดงกับตัวแบบที่สอดคล้องกันของผู้หญิงและผู้ชายจากการผลิตซ้ำ ปัจจุบันละครโทรทัศน์ไทยมีแนวโน้มที่จะมีการนำเสนอภาพแทนเพศที่มีความหลากหลายทางมิติของหญิงชายมากขึ้นกว่าแบบตายตัว ซึ่งเป็นการลดผลกระทบเชิงลบจากการรับชมของเด็กและเยาวชน ขณะเดียวกันการแก้ปัญหาด้วยการที่ผู้ปกครองคอยพูดคุยอย่างมีส่วนร่วมในการรับชมของเด็กและเยาวชนเสมือนเป็นตัวกรองการไหลของข้อมูลข่าวสารสู่ตัวเด็กและเยาวชน ดังที่ จอห์นสัน และ เอทเทมา Johnson and Ettema (1982) พบว่า การที่เด็กได้รับดูโทรทัศน์ที่สะท้อนบทบาททางเพศในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องแบบฉบับ เพศ และนำเสนอหาให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในชั้น

เรียน โดยให้เด็กดูรายการโทรทัศน์ ซีให้เห็นว่า เด็กมีมากมีแนวโน้มที่จะพบทัศนคติเกี่ยวกับชายและหญิงในโทรทัศน์ โดยแบบการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้หญิงอาจจะสร้างความเสียหายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการโทรทัศน์ เป็นสาเหตุที่ต้องพัฒนากลยุทธ์การใช้งานสำหรับการให้คำแนะนำจากผู้ปกครองในการเรียนรู้แบบปฏิบัติทางเพศที่เกี่ยวกับเพศหญิงจากภาพเหมารวม

ทั้งนี้ ทฤษฎีนี้ยังสะท้อนให้ตั้งข้อสังเกตได้ว่า หากใช้วิธีในการถ่ายทอดสดที่มีการใช้ความรุนแรงมีผลต่อเด็ก เมื่อพิจารณาผลกระทบของเนื้อความจะนำไปสู่ผลกระทบและพัฒนาการกลยุทธ์การแนะที่สามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว อย่างไรก็ดี ผู้เขียนเชื่อว่า การให้คำแนะนำจะประสบความสำเร็จได้หากผสมผสานร่วมกับกระบวนการผลิตเนื้อหา และการแพร่กระจายเนื้อหาของสื่อสารมวลชน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ทางเพศสามารถอธิบายว่า ทำไมการดูภาพเหมารวมบนโทรทัศน์ นำไปสู่การที่เด็กจะพัฒนาทัศนคติแบบเหมารวมตายตัว ดังที่ มาร์ติน และ ฮาล์เวอร์สัน Martin and Halverson (1981) อธิบายว่า การพัฒนาโครงสร้างความรู้ทางเพศซึ่งมี ไปตามคุณลักษณะในแต่ละบุคคล ซึ่งโครงสร้างการทำงานของโครงสร้างความรู้ทางเพศเป็นแนวทางในการประมวลผลข้อมูลจากระบบคิดหญิงชายที่มีการรับรู้มาอยู่ก่อนแล้ว เหมือนกับการผสมกลมกลืนของโครงสร้างการคาดหวัง และการเตรียมพร้อมต่อการไหลของข้อมูลข่าวสาร เช่นว่า สมมติว่าเป็นจริง สู่ท่าทาง ความรู้สึกและพฤติกรรมหญิงชายเป็นอย่างไร โดยเด็กและเยาวชนจะเรียนรู้เนื้อหาสาระจากโครงสร้างความรู้ทางเพศมาจากสังคมว่า คุณสมบัติอะไรมีส่วนเชื่อมโยงกับสรีระทางเพศ

ของตน โครงสร้างความรู้ทางเพศจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ส่วนตัวร่วมกับการนำเสนอจากสื่อจากมุมมองนี้ ละครโทรทัศน์ไทยจึงมีอิทธิพลต่อโครงสร้างความรู้ทางเพศของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ เพราะแบบปฏิบัติทำงานร่วมกับภาพอย่างสอดคล้องกันของหญิงและชายจากโทรทัศน์นำเสนอซ้ำภาพเหมารวมทางเพศ

กลวิธีการให้คำแนะนำ

การให้คำแนะนำในการรับชมละครโทรทัศน์ของเด็กและเยาวชนนั้น เป็นรูปแบบหนึ่งในการแทรกแซงสื่อเพื่อลดผลกระทบต่อกidsสามารถกระทำพิจารณา ได้ดังนี้

1. การให้คำแนะนำอย่างเข้มงวด (High Restrictive Mediation) ผู้ให้คำแนะนำต้องอาศัยระยะ เช่น ระหว่างละครพักโฆษณา พ่อแม่ผู้ปกครองควรเข้าไปให้คำแนะนำด้วยการบอกเด็กอย่างเป็นเหตุเป็นผลที่ชัดเจนว่าภาพที่เห็นบนหน้าจอโทรทัศน์เมื่อครูนั้นมีการให้ข้อมูลผิดพลาด ในโลกความจริงนั้นผู้หญิงมีความหลากหลายมากกว่าการสนใจเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการเสริมสวย เช่น เด็กดูซีรีส์เรื่องฮอว์ไทม์ เด็กดูละครแล้วชอบมากรู้สึกหลงใหลติดตาม ดูไปซักระยะเราจะถูกกลืนให้มีบุคลิกเหมือนกับตัวละครในเรื่องนี้ ซึ่งในลักษณะเช่นนี้ถูกมองว่าเป็นอันตราย ดังนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถกระทำการให้คำแนะนำเพื่อที่จะให้เด็กลดความหลงใหลคลั่งไคล้ในละครโทรทัศน์ลง ทั้งนี้ ยิ่งลดได้มากเท่าไร อิทธิพลของละครโทรทัศน์ก็จะมีผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชนลดลงตามไปด้วยเช่นกัน

2. การให้คำแนะนำแบบละมุนละม่อม (Low Restrictive Mediation) ผู้ปกครอง ผู้ใกล้ชิด หรือพ่อแม่ให้คำแนะนำ ที่ไม่ใช่แบบอย่างออกนอกหน้า

มากนัก ทำแบบอ้อม ๆ เบา ๆ เป็นการแทรกแซงโดยที่เด็กและเยาวชนไม่รู้ตัวในเชิงลักษณะคล้ายคลึงกับการเรียนรู้แบบประเมินโดยเพื่อน ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระหว่างเด็กกับผู้ปกครองหรือผู้ใกล้ชิดแบบช่วยคิดช่วยทำช่วยตีความ

ทั้งนี้ กลวิธีทั้ง 2 แบบ ต้องพิจารณาบริบทและความเหมาะสมต่อความพร้อมในการรับรู้ของเด็กและเยาวชนในการสื่อสารเช่นกัน บางครั้งการแนะนำแบบโจ่งแจ้งตรง ๆ ควร คำนึงถึงการขัดจังหวะทางความคิดในการรับชมละครโทรทัศน์ของเด็กและเยาวชน ก็อาจไม่ส่งผลดีเทียบเท่ากับการไม่เข้าไปให้คำแนะนำเลย หรืออาจไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควรก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม การให้คำแนะนำย่อมเป็นกลไกช่วยในการสกัดผลกระทบจากละครโทรทัศน์ได้มากกว่าการไม่ให้คำแนะนำใด ๆ เลย

บทสรุป

บทความวิชาการเรื่องนี้ มุ่งที่จะอธิบายถึงการใช้กลวิธีการให้คำแนะนำในการช่วยให้เด็กและเยาวชนในฐานะผู้รับสารที่อาจจะได้รับผลกระทบจากละครโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน โดยตั้งข้อสังเกตว่าการปล่อยละครโทรทัศน์ที่มีภาพเหมารวมความเป็นหญิงเป็นชายมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนเรียนรู้และเข้าใจบทบาททางเพศในมิติเดียว การมุมมองที่หลากหลาย การหาวิธีการเข้าไปแทรกแซงอย่างไร เพื่อให้ผลกระทบที่ได้รับจากการรับชมที่เวลานี้ลดลงจึงควรมีการอาศัยกลวิธีให้คำแนะนำสำหรับผู้ปกครองในขณะที่เด็กและเยาวชนกำลังรับชมละครโทรทัศน์ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ชมรายการโทรทัศน์มีทัศนคติบทบาททางเพศว่าเป็นการกำหนดด้วยภาพตายตัว ดังที่ เฮเรคท์ – สเกจวล์ม Herrectt-Skjellum & Allen (1996)

พบว่าผลกระทบของสื่ออื่น ๆ ก็ทำได้ได้รับความเสี่ยงที่จะเรียนรู้ภาพเหมารวมทางเพศเพราะเด็กและเยาวชนขาดประสบการณ์ในโลกความจริงและยังคงอยู่ในเงื่อนไขบรรทัดฐานสังคม สอดคล้องกับ นาธานสัน และ แคนเตอร์ Nathanson and Cantor (2000) การให้พูดแนะช่วย ลดอันตรายจากการเผยแพร่เนื้อหาในรายการโทรทัศน์

หากลดความน่าดึงดูดของตัวละครในละครโทรทัศน์ลงได้ เด็ก และเยาวชนก็จะเกิดการเลียนแบบน้อยลงด้วย จากการเข้าไปให้คำแนะนำ หากยิ่งลดได้มากเท่าไร อิทธิพลของสื่อที่นั่นมันก็จะมีส่วนต่อเด็กที่น้อยลงตามไปด้วยเช่นกัน การที่ผู้ปกครอง ผู้ใกล้ชิด หรือพ่อแม่ไม่เข้าไปให้คำแนะนำอาจจะถูกละครโทรทัศน์จูงใจให้นิยมอย่างมากว่าการที่เข้าไปให้คำแนะนำเด็กและเยาวชน การให้คำแนะนำยังมีผลต่อภาพเหมารวมของผู้หญิงโดยเฉพาะเด็กเล็ก นอกจากนี้เด็กจะมีพฤติกรรมเลียนแบบลักษณะตัวละครที่ชอบ ฉะนั้นหากลดความน่าดึงดูดของตัวละครในรายการโทรทัศน์ลงได้ เด็กก็จะเกิดการเลียนแบบน้อยลง และการที่พ่อแม่เข้าไปการให้คำแนะนำจะมีแนวโน้มยอมรับบทบาททางเพศหลากหลายมากขึ้น การป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบที่เป็นอันตรายจากการรับชมภาพเหมารวมจากละครโทรทัศน์ การให้คำแนะนำจึงมีประสิทธิภาพในเด็กที่มีอายุน้อย ภาพเหมารวมของตัวละครในโทรทัศน์นั้นมีผลกระทบการเรียนรู้ในเรื่องเพศต่อความเป็นหญิงเป็นชาย ซึ่งเราไม่อาจปฏิเสธการเข้าถึงของเด็กในปัจจุบันที่นับวันเด็กมีแนวโน้มที่จะเสพรายการที่ตนต้องการ และแนวโน้มที่จะทำตามและเรียนรู้จากตัวละครที่น่าสนใจติดตาม แบนดูรา Bandura (1986) หากได้รับคำแนะนำ นอกจากจะช่วยลดความน่าดึงดูดใจของตัวละครในภาพหมา

รวมในโทรทัศน์แล้ว ยังช่วยป้องกันไม่ให้เด็กจากการเรียนรู้ในเนื้อหาดังกล่าว

นอกจากนี้ กลวิธีการให้คำแนะนำ ช่วยลดผลกระทบกับเด็กที่มีแนวโน้มที่จะเชื่อภาพเหมารวมทางเพศ ซึ่งเด็กที่ได้รับการให้คำแนะนำได้มีความคิดเห็นในมิติเรื่องความเป็นหญิงเป็นชายได้ดีกว่าเด็กที่ไม่ถูกให้คำแนะนำ ซึ่งมีทิศทางที่จะเชื่อว่าการสื่อแสดงความเป็นหญิงเป็นชายมีมากกว่าที่เห็นจากละครโทรทัศน์ไทย การให้คำแนะนำสามารถทำให้เด็กมีประสบการณ์ ทำให้พวกเขาได้คิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศรอบด้านหลายมิติ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ทางเพศ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เป็นส่วนประกอบของความสำเร็จของการให้คำแนะนำน่าเพราะเป็นการบอกสอนและอธิบายถึงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศที่ไว้แง่ในภาพเหมารวมจากละครโทรทัศน์ไทย ทั้งนี้ กลวิธีการให้คำแนะนำดังกล่าวจะประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ ๆ ของเด็กและเยาวชนได้นั้น ต้องอาศัยเงื่อนไขความถี่ในการเรียนรู้ภาพเหมารวมทางเพศจากการรับชมละครโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เด็กโตที่อย่างก้าวสู่เยาวชนการให้คำแนะนำอาจหรือไม่ให้คำแนะนำนั้นอาจไม่มีผลต่อระดับความเชื่อจากภาพเหมารวมของความเป็นหญิงเป็นชายในละครโทรทัศน์เพราะเด็กกลุ่มนี้อาจมีความเป็นปัจเจก เชื่อมั่นตนเองมากขึ้น เชื่อเพื่อนและสังคมตนเองขณะที่เด็กเล็กที่พ่อแม่เข้าไปให้คำแนะนำนั้นจะได้ผลดีกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่เข้าไปให้คำแนะนำ นอกจากนี้เป็นกลุ่มเด็กเล็กที่พ่อแม่เข้าไปให้คำแนะนำ ย่อมอาจจะมีแนวโน้มยอมรับบทบาททางเพศแบบใหม่ได้ เพราะ

เด็กที่ได้ฟังคำแนะนำก็จะมีอาการรับบทบาททางเพศ
ทันสมัยนิยมกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการแนะ

2. ผู้ปกครอง ผู้ใกล้ชิด พ่อแม่สามารถช่วยเด็ก
ในการชมละครโทรทัศน์อย่างเข้าไปให้คำแนะนำ ซึ่ง
จะทำให้เด็กมีประสบการณ์ และได้คิดเกี่ยวกับ
บทบาททางเพศหลายมิติ ควบคู่กับการบอกสอน

และอธิบายถึงเหตุผลที่เกี่ยวกับบทบาททางเพศที่
มันขาดหายไปในภาพเหมารวมในละครโทรทัศน์
ไทยได้ และควรส่งเสริมเด็กและเยาวชนสามารถ
แยกแยะพิจารณาระหว่างการรับชมละครโทรทัศน์
กระทั่งเด็กเกิดภูมิต้านทานสิ่งที่ละครโทรทัศน์ส่ง
มาให้ในลักษณะที่เป็นเชิงลบ

บรรณานุกรม

- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Beuf, A. (1974). Doctor, lawyer, household drudge. *Journal of Communication*, 24(2), 142–145.
- Bigler, R. S., & Liben, L. S. (1992). Cognitive mechanisms in children's gender stereotyping: Theoretical and educational implications of a cognitive-based intervention. *Child Development*, 63, 1351–1363.
- Corder-Bolz, C. R. (1980). Mediation: The role of significant others. *Journal of Communication*, 30(3), 106–118.
- Davis, D. M. (1990). Portrayals of women in prime-time network television: Some demographic characteristics. *Sex Roles*, 23, 325–332.
- Davidson, E. S., Yasuna, A., & Tower, A. (1979). The effects of television cartoons on sex-role stereotyping in young girls. *Child Development*, 50, 597–600.
- Dominick, J. (1979). The portrayal of women in prime time, 1953–1977. *Sex Roles*, 5, 405–411.
- Downs, A. C. (1981). Sex-role stereotyping on prime-time television. *Journal of Genetic Psychology*, 138, 253–258.
- Elasmar, M., Hasegawa, K., & Brian, M. (1999). The portrayal of women in U.S. prime time television.
- Huston, A. C. (1983). Sex-typing. In P. H. Mussen (Series Ed.) & E. M. Hetherington (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 4. Socialization, personality, and social development* (4th ed., pp. 387–467). New York: Wiley.
- Herrett-Skjellum, J., & Allen, M. (1996). Television programming and sex stereotyping: A meta-analysis. *Communication yearbook*, 19, 157–185.
- Johnston, J., & Ettema, J. S. (1982). *Positive images: Breaking stereotypes with children's television*. Beverly Hills, CA: Sage.

- Kimball, M. M. (1986). Television and sex-role attitudes. In T. M. Williams (Ed.), *The impact of television: A natural experiment in three communities* (pp. 265–301). Orlando, FL: Academic Press.
- Kohlberg, L. (1966). A cognitive-developmental analysis of children's sex-role concepts and attitudes. In E. E. Maccoby (Ed.), *The development of sex differences*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Levinson, R. (1975). From Olive Oyl to Sweet Polly Purebread: Sex role stereotypes and televised cartoons. *Journal of Popular Culture*, 9, 561–572.
- Martin, C. L., & Halverson, C. F., Jr. (1981). A schematic processing model of sex typing and stereotyping in children. *Child Development*, 52, 1119–1134.
- McArthur, L. Z., & Eisen, S. V. (1976). Television and sex-role stereotyping. *Journal of Applied Social Psychology*, 6, 329–351.
- McGhee, P. E., & Frueh, T. (1980). Television viewing and the learning of sex-role stereotypes. *Sex Roles*, 6, 179–188.
- Morgan, M. (1987). Television, sex-role attitudes, and sex-role behaviors. *Journal of Early Adolescence*, 7, 269–282.
- Nathanson, A. I. (1999). Identifying and explaining the relationship between parental mediation and children's aggression. *Communication Research*, 26, 124–143.
- Nathanson, A. I., & Cantor, J. (2000). Reducing the aggression-promoting effect of violent cartoons by increasing children's fictional involvement with the victim: A study of active mediation. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 44, 125–142.
- O'Bryant, S. L., & Corder-Bolz, C. R. (1978). The effects of television on children's stereotyping of women's work roles. *Journal of Vocational Behavior*, 12, 233–244.
- Ruble, D. N., Balaban, T., & Cooper, J. (1981). Gender constancy and the effects of sex-typed television toy commercials. *Child Development*, 52, 667–673.
- Slaby, R. G., & Frey, K. S. (1975). Development of gender constancy and selective attention to same-sex models. *Child Development*, 46, 849–856.
- Stangor, C., & Ruble, D. N. (1989). Differential influences of gender schemata and gender constancy on children's information processing and behavior. *Social Cognition*, 7, 353–372.
- Sternglanz, S. H., & Serbin, L. A. (1974). Sex-role stereotyping in children's television programs. *Developmental Psychology*, 10, 710–715.

- Signorielli, N. (1989). Television and conceptions about sex roles: Maintaining conventionality and the status quo. *Sex Roles*, 21, 337–356.
- Thompson, T. L., & Zerbinos, E. (1995). Gender roles in animated cartoons: Has the picture changed in 20 years? *Sex Roles*, 32, 651–673.
- Vande Berg, L. R., & Streckfuss, D. (1992). Prime-time television's portrayal of women and the world of work: A demographic profile. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 36, 195–208.